

The development of program plan

Sylvie Meyer, okupacioni terapeut, MSc. SI

Viši asistent na Visokoj školi za socijalni rad i zdravlje HES-SO,
šef Odsjeka za okupacionu terapiju

**Thibaut Bouttier, okupacioni terapeut u praksi i
predavač**

Okupacioni terapeut, Kliničko-univerzitetski centar kantona Vaud, Odjeljenje
za psihijatriju- Služba za psihijatriju u zajednici – Jedinica za rehabilitaciju

Primjer: Slučaj Nathalie

Smjernice

- Ponovo pronaći zadovoljstvo i samopouzdanje
- Povratak u profesionalni život
- Pomoć psihijatru u razumijevanju gospođine situacije

Životna priča

- Pacijentica rođena 1967, razvedena, izgubila je majku s kojom je bila nerazdvojna, težak odnos sa ocem i sestrom, živi sama
- Ljekar otvorio bolovanje (previše se trošila na poslu): šef tima za prodaju u hipermarketu.
- Pretilost, problemi s leđima i štitnom → invalidska penzija u iznosu od 50%
- Česti problemi s depresijom (F33.11) i sumnja na PTSD (F431) (svjedočila nesreći, ne govori o tome)
- Jako izolirana i izgubila kontakt sa okruženjem i okupacije

Prvobitna evaluacija (u 2012.)

- Žena sa jakim životnim iskustvima, društveno i radno isključena
- Osjeća se kao da je došla do ruba i ne zna kako se izbaciti niti hoće li u tome ikad uspjeti
- Teški porodični odnosi i izoliranost od prijatelja (razočarenja), žalost, nema djece
- Osjeća se potpuno nesposobnom, ne može se više baviti streljaštvom (bolovi)
- Emotivno krhka, mnogo plače

Okupacioni problemi i prilagođenost zahtjeva

- Omogućiti gospođi da opet postoji i ponovo pokrenuti nju i njene društvene odnose
- Raditi na odnosu povjerenja kako bi se suočila s žalošću i nerazriješenim traumama

Problemi klijenta koji se tiču okupacionih disfunkcija

Problemi:

- Trenutna gotovo potpuna isključenost iz svih aktivnosti/ društvenih odnosa koji su imali smisla
 - Usamljenost, više ne vjeruje u svoje sposobnosti
- Nagomilana razočarenja, gubici i traume, stvari s kojima se ne može nositi i prešućene stvari
 - Nema povjerenja u druge i ne povjerava se drugima

 Okupaciona disfunkcija: Sve veća nesposobnost od smrti majke 2006. godine da održi okupacionu funkcionalnost

Problemi u jeziku okupacione terapije

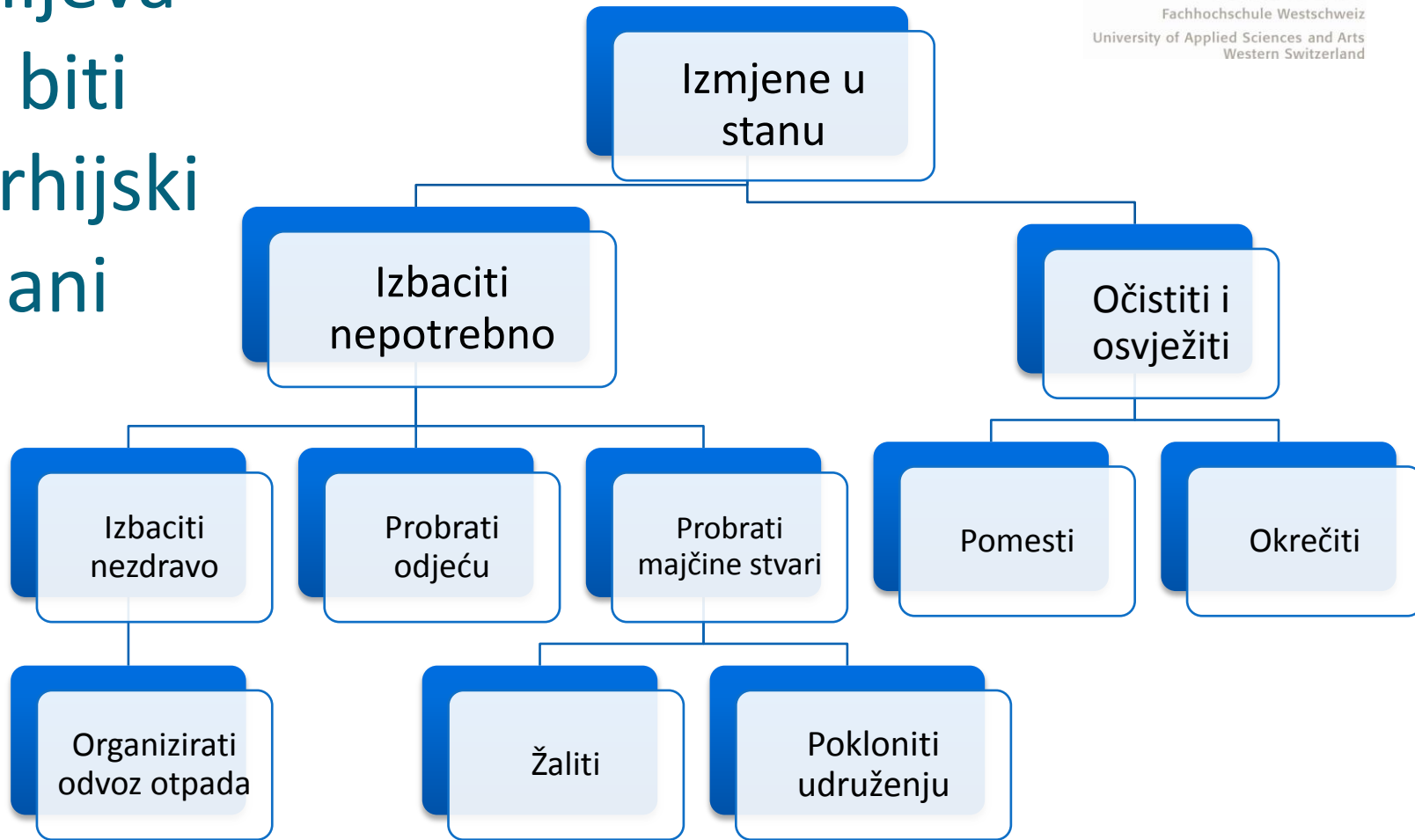
Okupacione disfunkcije

- Izoliranost, nema prijatelja
- Ostaje u pidžami, ne kupa se, loše jede
- Strah od izlaska, ne zna kuhati, osjeća stalni umor

Ciljevi Goals

- **Usmjereni na prevazilaženje specifičnih disfunkcija klijenta**
 - Ponovo pokrenuti gospođu i oživjeti njene društvene odnose
 - Raditi na razvijanju povjerenja kako bi joj se omogućilo da se suoči sa nerazriješenim žalostima i traumama
- **Vezani su za zabrinutosti klijenta**
 - Nastaviti sa aktivnostima koje omogućuju da upotrijebi svoje sposobnosti
- **Dogovoreni**
 - Učestvovati u zajedničkim pauzama između seanse
- **Poslagani po prioritetima u pacijentovom okruženju**
 - Izmijeniti njen stan kako bi se ona u njemu dobro osjećala
- **Dokučivi i realistični, motivirajući**
 - Slaganje slagalice u toku perioda adaptacije
 - Izbaciti suvišne stvari iz kuće

Više ciljeva mogu biti hijerarhijski poredani

Više ciljeva se mogu organizirati u vremenu i imati različite stepene realizma

Prihvatiti
prostor
(okup. ter.)

Saznati ko su
ostali
pacijenti

Usuditi se ući
u stvaran
odnos

Usuditi se
govoriti o
samoj sebi

Taksijem doći
na seansu

Tražiti moguće
načine prevoza

Autobusom
se vratiti sa
seanse

Koristiti javni
prevoz

Ciljevi tokom intervencije

- Uvode se postepeno, primjer za stan
 - Vidjeti stanje stana prilikom prve posjete: prljavština, puno majčinih stvari, “nametnutih” od oca, u neredu
 - Primijećena odanost majci i nesposobnost da kaže ne svom ocu
 - Finansijske poteškoće koje ograničavaju potrebne izmjene (npr. promijeniti namještaj)
- Izbacuju se ili odgađaju
 - Povratak na posao (nesposobnost)
 - Liječenje trauma (emotivna nestabilnost)

Ciljevi SMART

- **Specifični** za klijenta i njegove okupacije ili konkretni (*Specific*),
 - **Mjerljivi ili uočljivi** (*Measurable*),
 - **Prihvaćeni ili dogovoreni** (*Agreed*),
 - **Realistični ili dosežni** (*Realistic*),
 - **Određeni u vremenu** (*Timed*)
- **Za 3 mjeseca**, gospođa je uspjela da se odvoji od onog što ne odgovara njenom **željenom stilu** u njenom **stanu** (moderan, “njujorški” stil) uz potporu i podršku okupacionog terapeuta

Ciljevi vezani za sredstva

Ciljevi koji vode ka sredstvima

Sredstva moraju omogućiti dostizanje ciljeva

- Npr. Probrati namještaj i stvari za baciti
- **Cilj:** između svake seanse, gospođa izabere ono što bi htjela zadržati ili ne i slaže ili izmješta u prostoru ono što je za baciti
- **Način intervencije:** Upriličiti jednom sedmično seansu u kućnoj posjeti kako bi se s njom organizirao posao koji treba obaviti između seansi (smanjiti nakupljeni umor), prepoznati šta ona može sama uraditi ili ne (težina, pretrpanost, afektivni naboj) i pohvaliti učinjeni napor ili postignuti napredak

Kriteriji izbora aktivnosti

Klijent

- **Njena motivacija, njeni interesi i smisao aktivnosti**
 - Rasterećivanje stana radi blagostanja, simbolično odvajanje od roditelja, početak novog identiteta/faze u životu
- **Njene potrebe**
 - Afektivna i motivaciona podrška, (sukob odanosti, količina posla koji treba obaviti) organizacijska potpora (gdje početi?) fizička pomoć (nositi, premještati), i logistička (vozilo)
- **Njene sposobnosti, vještine, znanja**
 - Zna šta želi i može, ali ima sklonost da previše radi (impulsivnost, poricanje)

Odnos između ciljeva i sredstava

- **Kako doseći ciljeve s ovim izborom?**
 - Početi s predmetima bez afektivne vrijednosti i ohrabrivati postupke
- **U kojoj mjeri postepeno pojačavati?**
 - Raditi s njom tokom prve seanse
 - Zatim utvrđeni maji zadaci prebiranja stvari koji će se obavljati seanse do seanse uz pomoć na sljedećoj seansi da se završi zadatak
 - Zatim zadaci sa sve većom samostalnošću i pohvalama

Aktivnosti sredstva za intervenciju

- Upotrijebiti, u smislu okupacione terapije, aktivnosti koje su vezane za okupacije klijenta u umanjenoj ili simuliranoj mjeri
 - Julienov primjer: plan povratka u sajdžijsku radnju, izbor aktivnosti koje zahtijevaju urednost i preciznost (origami, skulptura u kamenu, maketiranje)
 - Drugi pacijent: slobodni vrtlar → vođenje dokumentacije njegovih klijenata, naplate i ugovora prije postepenog vraćanja na posao
- Ponuditi, kao sredstvo intervencije, aktivnosti koje klijent ne radi inače
 - Nathalie: Ponuditi pletenje pruča kao strukturiranu aktivnost za njenu rastrojenost i kako bi je se navelo da se kreće, dimenzija postepenosti prema sve većem usložnjavanju

Vještine

- Izabrane aktivnosti, ukoliko one nisu cilj samima sebi, moraju omogućiti da se upotrijebe vještine koje je potrebno vježbati, razvijati, uvesti u svakodnevicu
 - Nathalie: Cilj nije izrada korpe nego da usmjeri svoju pažnju na ono što radi, da nauči i napreduje kako bi osnažila svoje sposobnosti, kako bi naučila da zatraži pomoć kad je to potrebno i kako bi je se potaklo na interakcije s drugima